

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1965

Vyhlásené: 07.04.1965 Časová verzia predpisu účinná od: 01.07.1969 do: 30.06.1991

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

34

VYHLÁŠKA

Ministerstva zdravotníctva

z 26. marca 1965,

ktorou sa vykonáva zákon o regresných náhradách

Ministerstvo zdravotníctva po dohode s Ústrednou radou odborov, Štátnym úradom sociálneho zabezpečenia a Ministerstvom financií ustanovuje podľa § 11 zákona č. 33/1965 Zb. o úhrade nákladov vznikajúcich štátu z úrazov, chorôb z povolania a iných poškodení na zdraví (o regresných náhradách):

Oddiel I

Konanie o regresných náhradách

§ 1

Všeobecné ustanovenie

Konanie o regresných náhradách sa spravuje všeobecnými predpismi o správnom konaní, pokiaľ sa v zákone č. 33/1965 Zb. o regresných náhradách (ďalej len „zákon“) alebo v tejto vyhláske neustanovuje inak.

Orgány regresného konania

§ 2

(1) O regresných náhradách rozhodujú okresné národné výbory, pokiaľ nie sú podľa odseku 2 na rozhodnutie príslušné okresné ústavy národného zdravia.

(2) Okresné ústavy národného zdravia rozhodujú o povinnosti na regresnú náhradu v prípadoch, v ktorých

- a) výška uplatnenej regresnej náhrady nepresahuje sumu 5000 Kčs;
- b) povinnosť na regresnú náhradu a výška tejto náhrady boli písomne uznané alebo
- c) ide len o určenie výšky regresnej náhrady, keďže čo do dôvodu sa už o regresnej náhrade právoplatne rozhodlo (§ 28).

§ 3

(1) Na národných výboroch rozhodujú o regresných náhradách regresné komisie. Národný výbor môže poveriť odbor zdravotníctva, aby namiesto regresnej komisie rozhodoval o regresných náhradách, uplatnená výška ktorých nepresahuje sumu 10 000 Kčs.

(2) O odvolaní proti rozhodnutiam orgánov okresného národného výboru rozhodujú obdobné orgány krajského národného výboru.

(3) O odvolaní proti rozhodnutiam okresného ústavu národného zdravia rozhoduje regresná komisia okresného národného výboru.

§ 4

(1) Dokiaľ sa o regresných náhradách právoplatne nerozhodlo, rozhodujú orgány uvedené v § 2 a 3 aj o znížení alebo odpustení regresnej náhrady a o povolení splátok alebo o inom odložení splatnosti; robia tak spravidla pri rozhodovaní o veci samej. Prirážku k regresnej náhrade podľa § 4 ods. 1 zákona možno ukladať len súčasne s rozhodnutím o regresnej náhrade, pokiaľ nejde o prípady uvedené v ustanovení § 42 ods. 2.

(2) Právoplatne priznané pohľadávky z regresných náhrad odpúšťať alebo sčasti odpúšťať, povoľovať splátky na také pohľadávky alebo povoľovať iné odloženie ich splatnosti, upúšťať od ich vymáhania alebo robiť s nimi iné dispozície patrí finančnému odboru okresného národného výboru, ktorý pohľadávku spravuje (§ 31), a to len z dôvodov ustanovených v predpisoch o správe národného majetku.

Regresné komisie

§ 5

(1) Okresné a krajské národné výbory volia regresné komisie ako užšie komisie svojich zdravotníckych komisií.

(2) Regresná komisia sa skladá z predsedu a jeho zástupcu a ďalších štyroch členov. Za predsedu regresnej komisie a jeho zástupcu sa volí poslanec národného výboru, ktorý je členom zdravotníckej komisie. Za ďalších členov regresnej komisie sa zvolí zástupca Revolučného odborového hnutia, pracovník v odbore štátnej zdravotníckej správy, pracovník v odbore sociálneho zabezpečenia a pracovník v odbore finančnej správy. Aspoň jeden z členov musí byť právnik.

(3) Aby bolo možné striedanie, zvolí sa väčší počet členov regresnej komisie. Člen za Revolučné odborové hnutie sa volí na návrh príslušnej odborovej rady.

(4) Regresná komisia rozhoduje väčšinou hlasov všetkých svojich piatich členov (odsek 2).

§ 6

(1) Ak to vyžaduje rozsah rozhodovania, zvolí národný výbor taký väčší počet zástupcov predsedu a ostatných členov regresnej komisie, aby mohlo byť ustavených viac regresných komisií. Zvolení členovia môžu sa priberať na rokovanie a rozhodovanie v ktorejkoľvek regresnej komisii toho istého stupňa tak, aby jej zloženie zodpovedalo ustanoveniu § 5 ods. 2.

(2) Regresné komisie okrem svojej rozhodovacej činnosti dohliadajú, či sa príprava podkladov pre ich rozhodovanie vykonáva účelne a v súlade s predpismi o konaní a s pokynmi metodického riadenia a či je zaručené objektívne zistenie skutkového stavu. Pomáhajú ústavom národného zdravia najmä službami svojich odborných poradcov (§ 7) a pri prerokúvaní regresných náhrad s organizáciami, ktoré vykazujú veľkú úrazovosť (§ 17). V súčinnosti s odborovými radami sledujú vývoj úrazovosti vo svojom obvode, najmä z hľadiska výchovného účinku regresných náhrad, a predkladajú príslušným orgánom svoje návrhy a podnety na odstránenie nedostatkov. Prerokujú stav regresnej činnosti vo svojom obvode a predkladajú zdravotníckej komisii na základe získaných

skúseností návrhy a námety na zlepšenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, na lepšie zabezpečenie regresnej činnosti a na použitie výnosu regresných náhrad (§ 33 ods. 2 a 3).

(3) Ak je zriadených viac regresných komisií, všetky komisie sa majú zvolávať aj na spoločné zasadania, na ktorých sa prerokávajú úlohy uvedené v odseku 2, jednotný postup v rozhodovaní a iné zásadné otázky.

Odborní poradcovia

§ 7

(1) Regresná komisia si zvolí pre každý hlavný výrobný alebo pracovný odbor zastúpený v jej obvode najmenej dvoch odborných poradcov, ktorí zo svojej práce alebo na základe inej svojej odbornej spôsobilosti poznajú zariadenia pracovísk a výrobné (pracovné) postupy tohto odboru, ako aj príslušné predpisy o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci. Ak je viac regresných komisií, zvolia odborných poradcov všetky komisie na spoločnom zasadaní. Vhodné osoby pomáha vyberať, prípadne navrhuje príslušný orgán Revolučného odborového hnutia, sväz výrobného družstevníctva a výrobná poľnohospodárska správa.

(2) Odborný poradca spolupracuje s ústavom národného zdravia, najmä radí jeho regresným pracovníkom, na ktoré rozhodujúce okolnosti treba zamerať zisťovanie podkladov, vyjadruje sa k príčinám poškodenia zdravia a pomáha aj pri príprave vecí na ich prerokovanie s organizáciami (§ 17) a pri príprave návrhov predkladaných rozhodujúcim orgánom.

(3) Odborného poradcu priberá regresná komisia na prerokovanie, ak ide o regresnú náhradu z výrobného (pracovného) odboru, pre ktorý bol zvolený. Ak sa niektorý odborný poradca nemôže na prerokovaní zúčastniť alebo ak sa rokovanie týka odboru, pre ktorý nebol odborný poradca zvolený, priberie sa odborný poradca z príbuzného odboru.

(4) Pri prerokovaní má odborný poradca poradný hlas. V otázkach práv a povinností súvisiacich s výkonom funkcie sú však odborní poradcovia v každom smere postavení na roveň voleným členom komisií národných výborov.¹⁾

(5) Stanovisko odborných poradcov nenahrádza odborné vyjadrenie orgánov štátneho odborného dozoru nad bezpečnosťou a ochranou zdravia pri práci vo veciach spadajúcich do ich pôsobnosti, ani odborné vyjadrenie orgánov dozoru Revolučného odborového hnutia. Je teda potrebné vyžiadať odborné vyjadrenie týchto orgánov, kedykoľvek je to potrebné, a podľa okolností aj prizvať ich poverených pracovníkov na rokovanie.

Miestna príslušnosť

§ 8

(1) Na prípravu podkladov a na uplatnenie regresnej náhrady (ďalej len „prerokovanie regresnej náhrady“) je miestne príslušný okresný ústav národného zdravia, v obvode ktorého došlo k poškodeniu zdravia, ktoré je dôvodom povinnosti na regresnú náhradu.

(2) Pri chorobách z povolania je príslušný okresný ústav národného zdravia, v obvode ktorého poškodený naposledy pracoval za podmienok, za ktorých choroba z povolania vzniká; tento okresný ústav národného zdravia prerokuje regresnú náhradu čo do povinnosti všetkých zúčastnených organizácií (§ 2 ods. 4 zákona).

(3) Na prerokovanie regresných náhrad smerujúcich práve proti miestne príslušnému okresnému ústavu národného zdravia alebo proti nadriadenému okresnému národnému výboru

určí krajský národný výbor iný okresný ústav národného zdravia vo svojom obvode. Toto poverenie nesmie byť vzájomné.

(4) Krajský národný výbor, prípadne Ministerstvo zdravotníctva môžu zo závažných dôvodov na prerokovanie regresných náhrad určiť okresný ústav národného zdravia, ktorý by inak nebol na to príslušný.

§ 9

(1) Na rozhodovanie o regresnej náhrade sú miestne príslušné orgány národného výboru, v obvode ktorého pôsobí ústav národného zdravia, ktorý ako príslušný alebo na to určený regresnú náhradu prerokoval (§ 8).

(2) Ak je rozhodnutie o regresnej náhrade vyhradené okresnému ústavu národného zdravia (§ 2 ods. 2), je jeho príslušnosť na rozhodovanie o tejto náhrade daná jeho miestnou príslušnosťou na jej prerokovanie.

(3) Ministerstvo zdravotníctva môže pri opatreniach podľa § 8 ods. 4 ustanoviť odchýlky aj čo do miestnej, prípadne vecnej príslušnosti na rozhodovanie o regresných náhradách, najmä pokiaľ si to vyžiada sústava riadenia zdravotníctva veľkých miest.

Úlohy v regresnom konaní

§ 10

(1) Okresné ústavy národného zdravia sú povinné plniť úlohy podľa zákona a vykonávacích predpisov tak, aby sa dosiahli ciele sledované zákonom.

(2) Národné výbory sú povinné zabezpečiť podmienky pre riadnu činnosť svojich orgánov na úseku regresných náhrad, najmä zabezpečiť vedenie evidencie, prípravu rokovaní regresnej komisie, vyhotovovanie a doručovanie rozhodnutí, ako aj odovzdávanie vykonateľných rozhodnutí na vymáhanie.

§ 11

(1) Ministerstvo zdravotníctva zabezpečuje jednotný postup pri uplatňovaní regresných náhrad i pri rozhodovaní o nich (§ 6 zákona) a metodicky riadi činnosť odborov zdravotníctva národných výborov a činnosť ústavov národného zdravia na tomto úseku, ako aj činnosť orgánov rozhodujúcich o regresných náhradách.

(2) Krajské národné výbory metodicky riadia regresnú činnosť okresných národných výborov a okresných ústavov národného zdravia vo svojich obvodoch v súlade s pokynmi Ministerstva zdravotníctva; robia tak predovšetkým prostredníctvom krajských ústavov národného zdravia. Okresné národné výbory riadia regresnú činnosť vo svojich obvodoch a dbajú pritom na pokyny krajského a ústredného metodického riadenia.

(3) Riadenie regresnej činnosti sa vykonáva na všetkých stupňoch v najužšej spolupráci s orgánmi Revolučného odborového hnutia a s orgánmi sociálneho zabezpečenia.

§ 12

(1) Orgány a organizácie poskytujú v medziach svojej pôsobnosti orgánom regresného konania potrebnú pomoc pri plnení úloh vyplývajúcich zo zákona i z predpisov vydaných na jeho vykonanie (§ 10 zákona), a to nielen pomoc uloženú v týchto predpisoch (napr. hlásenie úrazov), ale i pomoc vyžadanú osobitne. Najmä orgány dozoru Revolučného odborového hnutia nad bezpečnosťou a

ochranou zdravia pri práci, orgány štátneho odborného dozoru a národné výbory, ak ich o to požiadajú, urýchlene predkladajú podklady, oznamujú potrebné údaje a podávajú odborné vyjadrenia.

(2) Organizácie a občania, ktorých povinnosť na regresnú náhradu sa prerokúva, sú povinní poskytovať potrebnú súčinnosť v regresnom konaní v lehote, ktorú im orgány regresného konania na to určili, najmä oznámiť svoje stanovisko k požiadavke, k jej podkladom a k spôsobu ich zistenia, oznámiť požadované údaje a predložiť požadované poklady. Organizácia, ktorá sa chce zbaviť povinnosti na regresnú náhradu, musí v lehote určenej orgánom regresného konania označiť dôkazné prostriedky o rozhodujúcich okolnostiach (§ 2 ods. 2 a 3 zákona), a pokiaľ je to v jej moci, tieto dôkazné prostriedky predložiť.

Hlásenie pre regresné účely

§ 13

(1) Organizácie (ich organizačné zložky), v ktorých došlo k poškodeniu zdravia, sú povinné (§ 10 zákona) hlásiť okresnému ústavu národného zdravia každý úraz, o ktorom sa podľa predpisov o registrácii pracovných úrazov spisuje záznam o úraze. Hlásenie sa vykonáva zaslaním odpisu záznamu o úraze.

(2) Zdravotnícke zariadenia sú povinné hlásiť úrazy a choroby z povolania a iné poškodenie zdravia osôb, ktoré prijali do liečenia, pokiaľ nemajú bezpečne zistené, že prípad sa už na regresné účely ohlásil. Ťažké, hromadné a smrteľné úrazy hlásia všetky bez výnimky, rovnako aj choroby z povolania. Z ostatných úrazov hlásia len tie úrazy, pri ktorých okolnosti nasvedčujú, že ich niekto zaviniť; v rovnakom rozsahu hlásia aj iné poškodenia zdravia (napr. akútne otravy chemickými škodlivinami, infekcie a iné).

(3) Vyššie odborové orgány a pri nich ustanovení inšpektori bezpečnosti práce zasielajú okresnému ústavu národného zdravia odpis správy o príčinách smrteľných, ťažkých a hromadných pracovných úrazov, vyšetrenia ktorých sa zúčastnili. Túto povinnosť majú aj iné orgány, ktoré sa zaoberajú vyšetrovaním pracovných úrazov a chorôb z povolania a zisťovaním ich príčin (orgány štátnej banskej správy, Ústav technického dozoru a jeho inšpektoráty, výrobné poľnohospodárske správy, orgány hygienickej služby a iné).

(4) Orgány Verejnej bezpečnosti oznamujú výsledky vyšetrení, ktoré vykonali o úrazoch a chorobách z povolania alebo iných poškodeniach zdravia.

(5) Podávateľia hlásení musia čo najpresnejšie uviesť, ako k úrazu, chorobe z povolania alebo inému poškodeniu zdravia došlo, a to organizácie uvedené v odseku 1 úplným a pravdivým vyplnením záznamu o úraze, zdravotnícke zariadenia uvedené v odseku 2 podľa údajov poškodeného, pokiaľ dotaz na vec bol podľa okolností možný, orgány uvedené v odseku 3 a 4 podľa vlastného zistenia a s pripojením rozboru príčin. O príčinách chorôb z povolania sa zdravotnícke zariadenia vyjadria aj podľa svojej znalosti pracoviska.

(6) O tom, v akej lehote a ktorému okresnému ústavu národného zdravia sa zasielajú záznamy o úraze podľa odseku 1, platia predpisy o registrácii pracovných úrazov.²⁾ Hlásenia podľa odsekov 2 až 4 sa zasielajú okresnému ústavu národného zdravia príslušnému na prerokovanie regresnej náhrady podľa § 8.

(7) Súdny a orgány prokuratúry plnia voči príslušnému ústavu národného zdravia (§ 8) povinnosti, ktorými sa poškodenej socialistickej organizácii zabezpečuje v trestnom konaní príležitosť na uplatnenie jej majetkových práv. Aj keď sa tieto práva v trestnom konaní neuplatnili, súdy zasielajú tomuto ústavu zprávu o výsledku trestného stíhania pre trestný čin, ktorým bol

niekto usmrtený alebo poranený, a prokuratúry v takých veciach zprávu o zastavení trestného stíhania alebo o postúpení veci inému orgánu.

§ 14

(1) Zdravotnícke zariadenia sú povinné hlásiť príslušnému ústavu národného zdravia (§ 8) aj údaje potrebné pre výpočet nákladov liečenia, a to hneď po skončení liečenia. Takisto musia hlásiť smrť poškodeného, aj keď nastala neskôr, avšak v príčinnej súvislosti s úrazom, chorobou z povolania alebo iným poškodením zdravia (§ 13 ods. 2).

(2) Orgány vykonávajúce výplatu dávok nemocenského poistenia, prípadne zabezpečenia v chorobe (závody, v ktorých sa nemocenské poistenie vykonáva, orgány Revolučného odborového hnutia, orgány výrobného družstevníctva, orgány jednotných roľníckych družstiev a orgány národných výborov) hlásia príslušnému okresnému ústavu národného zdravia výšku dávok nemocenského poistenia (zabezpečenia v chorobe) vyplácaných pri úraze, chorobe z povolania a iných poškodeniach zdravia (§ 13 ods. 2), a to hneď po skončení výplaty.

(3) Odbory sociálneho zabezpečenia okresných národných výborov sú povinné hlásiť okresnému ústavu národného zdravia príslušnému na prerokovanie regresnej náhrady (§ 8) ihneď každé právoplatné rozhodnutie posudkovej komisie sociálneho zabezpečenia, ktorým sa vyslovila invalidita alebo čiastočná invalidita vzniknutá z úrazu, choroby z povolania alebo iného poškodenia zdravia.

(4) Posudkoví lekári sociálneho zabezpečenia okresného národného výboru podávajú na žiadosť príslušného ústavu národného zdravia alebo orgánu rozhodujúceho o regresnej náhrade odborné vyjadrenie o invalidite alebo čiastočnej invalidite osôb, u ktorých sa tento stav pre účely sociálneho zabezpečenia nezisťuje (§ 39 ods. 3). K žiadosti o toto odborné vyjadrenie treba pripojiť potrebnú lekársku dokumentáciu. Ak sa vyskytnú pochybnosti o správnosti vydaného vyjadrenia, môže orgán rozhodujúci o regresnej náhrade alebo príslušný ústav národného zdravia požiadať krajského vedúceho lekára sociálneho zabezpečenia o preskúmanie tohto vyjadrenia.

(5) Orgány uvedené v predchádzajúcich odsekoch sú povinné ihneď hlásiť príslušnému ústavu národného zdravia aj každú zmenu ohlásených skutočností. Orgány sociálneho zabezpečenia hlásia však bez osobitnej žiadosti zmenu invalidity (jej stupňa) len pri takých poškodeniach zdravia, pre ktoré Ministerstvo zdravotníctva vyžiadalo také hlásenia všeobecne od Štátneho úradu sociálneho zabezpečenia.³⁾

Príprava podkladov

§ 15

(1) Okresný ústav národného zdravia je povinný zistiť rozhodujúce skutkové okolnosti prerokúvaného prípadu čo najpresnejšie, najúplnejšie a najúčelnejšie. Za tým účelom vykoná potrebné vyšetrenia, vypočuje svedkov, ktorí môžu prispieť k objasneniu veci, v nevyhnutných prípadoch si obstará odborné vyjadrenia, vyžiada si potrebné spisy, záznamy a doklady, prípadne si obstará iné podklady. Pritom používa súčinnosť odborových orgánov, stálych odborných poradcov regresnej komisie a súčinnosť, prípadne pomoc orgánov, organizácií a občanov podľa § 12.

(2) Pri zisťovaní podkladov má okresný ústav národného zdravia všetky práva a povinnosti vyplývajúce z predpisov o správnom konaní a z osobitných predpisov o konaní v regresných veciach.

(3) Na zistenie skutkového stavu je okresný ústav národného zdravia oprávnený robiť aj vyšetrenia v organizáciách i na iných miestach.

§ 16**Evidencia regresných vecí**

(1) Okresný ústav národného zdravia vedie podľa došlých hlásení a výsledkov konaní evidenciu regresných náhrad; jej súčasťou je aj úschova hlásení a podkladov umožňujúca riadnu kontrolu odložených prípadov.

(2) Aj národné výbory vedú evidenciu o prípadoch, ktoré im boli predložené na rozhodnutie.

(3) Evidencia sa vedie podľa jednotných zásad ustanovených Ministerstvom zdravotníctva (§ 6 zákona).⁴⁾

§ 17

Dôležitou metódou prípravy podkladov je prerokúvanie väčšieho počtu regresných náhrad naraz s organizáciami, ktoré vykazujú veľkú pracovnú úrazovosť. Regresné komisie organizujú toto prerokúvanie tak, aby sa regresné náhrady prerokovali čo najrýchlejšie a aby sa čo najviac posilnil ich výchovný účel; na to využívajú najmä účasť závodných i vyšších zložiek Revolučného odborového hnutia.

§ 18

(1) Ak okresný ústav národného zdravia dospeje podľa výsledkov vyšetrovania k názoru, že občan alebo organizácia sú povinní na regresnú náhradu, oznámi im to s konkrétnym odôvodnením tejto povinnosti a výšky požadovanej regresnej náhrady. Súčasne ich vyzve, aby do 15 dní regresnú náhradu zaplatili, prípadne uznali povinnosť na jej zaplatenie čo do dôvodu aj výšky, alebo aby sa v tejto lehote vyjadrili k požiadavke a jej podkladom a k spôsobu ich zistenia.

(2) Regresné náhrady, ktoré organizácia uznala čo do dôvodu pri prerokúvaní regresných náhrad podľa § 17, vyčíslil okresný ústav národného zdravia naraz s odkazom na dosiahnuté uznanie dôvodu.

(3) Ak občan alebo organizácia použije príležitosť na vyjadrenie podľa odseku 1 a oznámi svoje námietky, je okresný ústav národného zdravia povinný vyšetriť tieto námietky a vykonať ponúkané dôkazy, pokiaľ majú význam pre posúdenie povinnosti na regresnú náhradu alebo pre jej výšku a nie sú zbytočné vzhľadom na podklady už bezpečne zistené. Obsah novo zistených skutkových okolností sa musí účastníkovi oznámiť a musí sa mu dať možnosť vyjadriť sa k nim, a ak nestačí oznámenie tohto obsahu, musí sa dať účastníkovi možnosť oboznámiť sa s nimi nahliadnutím do spisov alebo inak.

Rozhodovanie o regresných náhradách**§ 19**

Orgán rozhodujúci o regresnej náhrade musí pri svojom rozhodovaní vychádzať z úplného a objektívneho zistenia skutkového stavu veci. Pokiaľ na to nedostačujú zistené podklady, vykoná sám potrebné zistenia a obstará si aj iné potrebné podklady. Orgán národného výboru môže vrátiť vec okresnému ústavu národného zdravia na došetrenie. Podklady zisťuje rozhodujúci orgán spôsobom uvedeným v § 15 a podľa potreby využíva aj pomoc odborných poradcov podľa § 7 a súčinnosť, prípadne pomoc orgánov, organizácií a občanov podľa § 12. Ustanovenie § 18 ods. 3 platí aj v týchto prípadoch.

§ 20

(1) Ak okresný ústav národného zdravia podľa výsledkov vykonaného vyšetrenia, prípadne už na základe hlásenia zistí, že povinnosť na regresnú náhradu nie je daná, regresnú náhradu neuplatní a vec odloží. Ak už bola vydaná výzva na zaplatenie, poznamená stručne dôvody odloženia. Rozhodnutie (§ 26) sa v odkladaných prípadoch nevydáva. Odloženie nebráni pokračovať v konaní, ak sa zistí, že sú dôvody na uplatnenie regresnej náhrady, pokiaľ však ešte nedošlo k zániku práva (§ 7 zákona).

(2) V ostatných prípadoch po uplynutí lehoty danej vo výzve na zaplatenie, prípadne po došetrení veci vzhľadom na došlé námietky rozhodne okresný ústav národného zdravia vo veci samej, pokiaľ je podľa § 2 ods. 2 na to príslušný; inak predloží vec na rozhodnutie príslušnému orgánu národného výboru.

(3) Rozhodnutie o regresnej náhrade vydá okresný ústav národného zdravia aj v prípadoch, v ktorých občan alebo organizácia uznali povinnosť na regresnú náhradu písomne čo do dôvodu aj výšky, avšak regresnú náhradu podľa dohody neplnia (§ 31 ods. 2).

§ 21

(1) V konaní o regresných náhradách pred orgánmi národných výborov je okresný ústav národného zdravia účastníkom; v konaní pred orgánmi krajského národného výboru môže jeho úlohy prevziať odbor zdravotníctva krajského národného výboru, ktorý môže týmito úlohami poveriť krajský ústav národného zdravia alebo okresný ústav národného zdravia vo svojom sídle.

(2) Orgán rozhodujúci o regresnej náhrade musí poskytnúť účastníkom príležitosť, aby sa mohli vyjadriť k celému podkladu pre rozhodnutie a k spôsobu jeho zistenia. Nemusí tak urobiť, ak sa im táto príležitosť poskytla už skôr (§ 18) a skutkový základ pre rozhodnutie sa nezmenil.

(3) Aj keď to nie je potrebné na splnenie povinnosti uvedenej v predchádzajúcom odseku, orgán rozhodujúci o regresnej náhrade prerokuje vec za súčasnej prítomnosti účastníkov, kedykoľvek je ústne rokovanie potrebné v záujme úplného zistenia skutkového podkladu, posilnenia výchovného účinku alebo väčšej presvedčivosti konania a rozhodnutia.

§ 22

(1) Na otázky vecnej príslušnosti prihliada rozhodujúci orgán v každom období konania. Na miestnu nepríslušnosť prihliada len vtedy, ak bola uplatnená najneskôr v odpovedi na výzvu podľa § 18. Ak je nepríslušný, postúpi vec príslušnému orgánu.

(2) Ak nejde o prípady uvedené v odseku 1, rozhodne orgán rozhodujúci o regresnej náhrade vždy vo veci samej.

§ 23

(1) Priznaná regresná náhrada sa musí zaplatiť do 15 dní od právoplatnosti rozhodnutia; na túto lehotu sa v rozhodnutí upozorní. Úroky z omeškania sa nepožadujú.

(2) Rozhodnutím možno vysloviť aj inú splatnosť náhrady, najmä platenie v splátkach alebo odloženie splatnosti na neskorší určený dátum, ak sú tu okolnosti, ktoré znemožňujú platiť ihneď, prípadne naraz, alebo ak treba v medzidobí posúdiť, či povinný splnil podmienky, na ktoré sa viazalo povolenie zníženia alebo odpustenia regresnej náhrady (§ 24 ods. 5).

(3) Povoliť splátky alebo inak odložiť splatnosť podľa predchádzajúceho odseku možno aj bez žiadosti. Na žiadosť občana sa povolia splátky vždy, ak jeho povinnosť na regresnú náhradu presahuje sumu 1000 Kčs.

Zníženie a odpustenie regresnej náhrady

§ 24

a) organizáciám

(1) Organizácii sa ukladá regresná náhrada v plnej výške.

(2) Regresnú náhradu možno organizácii znížiť len celkom výnimočne a len na jej žiadosť, ak sú dané pre to osobitné okolnosti hodné mimoriadneho zreteľa.

(3) Znížiť nemožno regresnú náhradu spočívajúcu len v náhrade nákladov liečenia a dávok nemocenského poistenia. Pevnú sumu regresnej náhrady pri čiastočnej invalidite a invalidite alebo smrti možno - s výnimkou ustanovenia odseku 6 - znížiť najviac o polovicu. Zníženie je vylúčené v prípadoch, v ktorých by sa mohla uložiť prirážka k regresnej náhrade podľa § 4 ods. 1 zákona.

(4) Za osobitnú okolnosť hodnú mimoriadneho zreteľa možno považovať buď krajne nepriaznivé dôsledky, ktoré by malo pre organizáciu zaplatenie plnej regresnej náhrady (napr. z hromadného úrazu zvlášť veľkého počtu osôb), alebo preukázane inak priaznivé výsledky starostlivosti organizácie o zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci. Tieto výsledky sa posudzujú predovšetkým z hľadiska plnenia úloh určených plánom ozdravovacích opatrení.

(5) Ak sa organizácii povoľuje zníženie regresnej náhrady, možno toto povolenie viazať na podmienku, že organizácia vykoná v určenej lehote určité opatrenia zamerané na podstatné zníženie úrazovosti v určenom období. Táto podmienka sa musí ustanoviť, ak sa znižuje regresná náhrada o viac ako 20 000 Kčs. Väčšiu zľavu možno tiež rozvrhnúť na niekoľko období a čiastkové zľavy viazať na splnenie predpísaných podmienok v určenom období.

(6) Väčšie zníženie, ako je uvedené v odseku 3, možno povoliť len po predchádzajúcom súhlase okresného národného výboru vydanom v súčinnosti s krajskou odborovou radou. Ak celkové zníženie regresných náhrad vzniknutých organizácii z poškodenia zdravia v tom istom kalendárnom roku by presiahlo sumu 500 000 Kčs, možno zníženie povoliť len po predchádzajúcom súhlase Ministerstva zdravotníctva, ktoré ho vydá v súčinnosti s Ústrednou radou odborov; súhlas treba vyžiadať prostredníctvom okresného národného výboru.

§ 25

b) občanovi

(1) Proti občanovi patrí regresná náhrada len do výšky 10 000 Kčs; ak však občan spôsobil poškodenie zdravia úmyselne alebo v opilosti, patrí proti nemu regresná náhrada do výšky 20 000 Kčs, a to vrátane prirážky (§ 4 ods. 1 zákona).

(2) Z dôvodov hodných osobitného zreteľa možno občanovi regresnú náhradu primerane znížiť alebo odpustiť. Pritom sa berie zreteľ aj na občanova pomery, najmä na závažnosť dôsledkov, aké by malo zaplatenie regresnej náhrady na jeho výživu a životnú úroveň alebo na výživu a životnú úroveň jeho manžela, príbuzných v priamom pokolení alebo osôb, ktoré s ním žijú v spoločnej domácnosti.

(3) Ak má občan povinnosť na regresnú náhradu, pretože spôsobil niekomu poškodenie zdravia úmyselne alebo v opilosti, možno mu regresnú náhradu znížiť, prípadne odpustiť len

celkom výnimočne, ak dôvody toho podľa odseku 2 zasluhujú mimoriadny zreteľ. Odpustenie i zníženie je vylúčené v prípadoch, v ktorých by sa mohla občanovi uložiť prirážka k regresnej náhrade podľa § 4 ods. 1 zákona.

(4) Pri znížení i odpustení regresnej náhrady treba starostlivo vyvažovať ohľad na povinného so všeobecným záujmom na výchove občanov k zachovávaniu zásad socialistického poriadku.

(5) Regresnú náhradu možno občanovi znížiť, prípadne odpustiť, aj keď sám o to nepožiadaval.

Rozhodnutie

§ 26

(1) Rozhodnutie musí byť v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi, musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci, musí byť náležite odôvodnené a musí sa v ňom vždy zaujať a odôvodniť stanovisko k námietkam a návrhom účastníkov. Odôvodnenie musí byť presvedčivé, aby bola z neho zrejmá správnosť rozhodnutia a aby vychovávalo občanov a organizácie k disciplinovanému plneniu povinností. Rozhodnutie musí vždy obsahovať poučenie o odvolaní.

(2) Rozhodnutie sa vydáva vždy písomne a účastník sa nemôže vzdať jeho doručenia.

§ 27

Odvolanie

(1) Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní odo dňa doručenia rozhodnutia na orgáne, ktorý rozhodnutie vydal. Včas podané odvolanie má odkladný účinok, ktorý nemožno vylúčiť.

(2) Orgán, ktorý vydal rozhodnutie, môže sám vyhovieť podanému odvolaniu len vtedy, ak mu vyhovie v plnom rozsahu a ak s tým súhlasia účastníci. Inak o odvolaní rozhodujú orgány uvedené v § 3.

(3) Ak rozhodnutie o regresnej náhrade vyžaduje odborné posúdenie a ak vec po tejto stránke nebola dostatočne osvetlená už v predchádzajúcom konaní, odvolací orgán si obstará odborné vyjadrenie príslušného orgánu dozoru nad bezpečnosťou a ochranou zdravia pri práci, prípadne iného odborného orgánu alebo organizácie, krajského ústavu národného zdravia a jeho prostredníctvom v najzávažnejších prípadoch Ministerstva zdravotníctva.

§ 28

Rozhodnutie o dôvode

Ak právoplatne rozhodol o niektorej časti regresnej náhrady orgán národného výboru alebo v trestnom konaní súd,⁵⁾ je toto rozhodnutie čo do dôvodu záväzné aj pre rozhodovanie o ostatných častiach regresnej náhrady zo škodlivej udalosti, z ktorej sa táto náhrada odvodzuje.

§ 29

Predbežné opatrenie

Orgány rozhodujúce o regresnej náhrade môžu pred začatím konania alebo v jeho priebehu urobiť v nevyhnutne potrebnom rozsahu opatrenia, ktoré sú potrebné na zabezpečenie účelu konania, najmä nariadiť zaistenie vecí, ktoré sú potrebné na vykonanie dôkazu.

§ 30**Trovy konania**

(1) Trovy konania o regresných náhradách je povinný uhradiť účastník, ktorý bol uznaný za povinného na regresnú náhradu. Inak ich znáša okresný národný výbor, ktorý tiež až do rozhodnutia o nich preddavkuje hotové výdavky. Trovy, ktoré v konaní vzniknú organizácii alebo občanovi, ktorých povinnosť na regresnú náhradu sa prerokúva, znáša tento účastník sám.

(2) Trovy konania o regresných náhradách vrátane trov odvolacieho a vykonávacieho konania sa ustanovujú paušálnou sumou 2% z priznanej regresnej náhrady, najmenej však 20 Kčs.

§ 31**Správa a vymáhanie pohľadávok**

(1) Okresný národný výbor spravuje pohľadávky z regresných náhrad, či už priznané alebo len uznané, o ktorých rozhodli alebo by boli príslušné rozhodnúť jeho orgány alebo okresný ústav národného zdravia. Okresný národný výbor vykonáva túto správu prostredníctvom svojho finančného odboru. Táto správa sa však netýka pohľadávok z regresných náhrad, ktoré sa vyporiadávajú bez uplatnenia alebo ktoré uplatňujú orgány Ministerstva národnej obrany a Ministerstva vnútra (§ 12 zákona).

(2) Regresné náhrady spravované okresným národným výborom sa platia na účet tohto národného výboru. Ak sa uznaná pohľadávka neplní, oznámi to okresný národný výbor bez meškania okresnému ústavu národného zdravia (§ 20 ods. 3).

(3) Rozhodnutie orgánov národného výboru alebo okresného ústavu národného zdravia o regresnej náhrade vykonáva finančný odbor okresného národného výboru, a to podľa predpisov o vymáhaní daňových pohľadávok. Regresné náhrady proti rozpočtovým, družstevným a spoločenským organizáciám sa pritom vykonávajú rovnakým spôsobom ako proti štátnym hospodárskym organizáciám.

Použitie výnosu regresných náhrad**§ 32**

(1) Výnos regresných náhrad spravovaný okresnými národnými výbormi (§ 31) je neplánovaným príjmom týchto národných výborov a plynie do fondu rezerv a rozvoja ich hospodárstva. To platí aj o úhrade trov regresného konania (§ 30), a to i trov konania vo veciach uplatňovaných pred orgánmi národných výborov orgánmi ministerstiev národnej obrany a vnútra (§ 43).

(2) S výnosmi uvedenými v odseku 1 hospodári okresný národný výbor podľa § 8 zákona a podľa predpisov pre používanie fondu rezerv a rozvoja svojho hospodárstva.

(3) Výnos regresných náhrad použijú národné výbory v prvom rade na zriadenie, prípadne lepšie technické vybavenie zdravotníckych zariadení a na opatrenia slúžiace ochrane zdravých životných podmienok a na liečenie alebo predchádzanie úrazom a chorobám z povolania, prípadne na nápravu ich následkov; ďalej na zriadenie, prípadne lepšie technické vybavenie zariadení a opatrení slúžiacich ochrane života a zdravia osôb v prevádzke organizácií alebo v ich okolí a na zariadenia a opatrenia slúžiace na odstránenie závažných zdrojov úrazov a chorôb z povolania alebo závažných hygienických závad.

(4) Výnos regresných náhrad použijú národné výbory buď priamo, alebo ako príspevok socialistickým organizáciám.

(5) Zaplatené úhrady trov regresného konania používa okresný národný výbor v prvom rade na úhradu hotových výdavkov regresného konania na všetkých stupňoch.

§ 33

Podiel vo výške 30% z výnosu regresných náhrad použijú okresné národné výbory na účely, ktoré určí okresný národný výbor; pokiaľ okresný národný výbor neurobí také opatrenie do konca roka nasledujúceho po ukončení roka, v ktorom sa výnos dosiahol, použije okresný národný výbor i tento podiel bez obmedzenia.

§ 34

Na poskytnutie príspevku z výnosu regresných náhrad nemajú organizácie právny nárok. Príspevok nemožno poskytnúť na zariadenia a opatrenia bežnej povahy, ktoré má organizácia zabezpečovať z vlastných prostriedkov. Podmienkou poskytnutia príspevku je to, že organizácia nemôže zariadenie a opatrenie zabezpečiť včas z vlastných prostriedkov, hoci ich účelne používa, a že nezanedbáva svoje povinnosti na úseku bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.

§ 35

Pokiaľ sa príspevok poskytuje na žiadosť organizácie, prerokuje žiadosť okresný národný výbor príslušný podľa prevádzky alebo pracoviska, pre ktoré sa má príspevok poskytnúť. Ak nemôže tento národný výbor poskytnúť príspevok zo svojho podielu, postúpi žiadosť krajskému národnému výboru.

§ 36

(1) Národný výbor poskytujúci príspevok určí vždy účel použitia a lehotu, v ktorej sa má použitie príspevku vykázať a vyúčtovať, prípadne určí aj iné podmienky.

(2) Pokiaľ organizácia nepreukáže, že použila príspevok za určených podmienok, je povinná príspevok vrátiť. O povinnosti na vrátenie príspevku rozhodne v správnom konaní národný výbor, ktorý príspevok poskytol.

Oddiel II

Výška regresných náhrad

§ 37

(1) Sadzba regresnej náhrady za náklady liečebno-preventívnej starostlivosti [§ 3 písm. a) zákona č. 33/1965 Zb.] sa ustanovuje

- a) za ústavnú starostlivosť (vrátane kúpeľnej starostlivosti) sumou 100 Kčs za každý deň tejto starostlivosti bez zreteľa na druh zdravotníckeho zariadenia, v ktorom sa táto starostlivosť poskytla;
- b) za ambulantnú starostlivosť sumou 10 Kčs za každý deň pracovnej neschopnosti (dni ústavnej starostlivosti sa odpočítajú), a ak sa táto starostlivosť poskytuje bez súvislosti s pracovnou neschopnosťou, paušálnou sumou 50 Kčs za každé ošetrenie (ordináciu alebo návštevu); v oboch prípadoch však najmenej sumou 100 Kčs.

(2) Ustanovenými sadzbami sú kryté náklady ústavnej a ambulantnej starostlivosti vrátane liekov, obväzov a bežných liečebných a ortopedických pomôcok, ako aj nákladov dopravy chorého alebo zdravotníckych pracovníkov. Liečebné a ortopedické pomôcky, ktoré nie sú bežné (napr. protézy končatín, vozíky pre chorých), nie sú do ustanovených sadzieb zahrnuté a počítajú sa

osobitne, a to podľa príslušných cenníkov alebo sadzobníkov, prípadne vo výške príspevkov na ne poskytnutých.

(3) Za poskytnutú starostlivosť o chrup sa k ustanoveným sadzbám ústavnej, prípadne ambulantnej starostlivosti pripočítava cena voľného drahého kovu, ako aj príplatky za korunky, mostíky, fixačné dlahy a iné pevné zubné protézy, prípadne iné odplaty, pokiaľ ich neuhradil sám poškodený, alebo pokiaľ je od nich oslobodený.

§ 38

Regresná náhrada pre dávky nemocenského poistenia (zabezpečenia v chorobe) zahŕňa len dávky patriace z dôvodu poškodenia zdravia a počíta sa skutočne vyplatenými sumami.

§ 39

(1) Pevná suma regresnej náhrady pri invalidite alebo smrti postihnutého je 100 000 Kčs, pri čiastočnej invalidite 50 000 Kčs.

(2) Pevná suma uvedená v odseku 1 je náhradou všetkých dávok dôchodkového zabezpečenia, ktoré by sa priznali z dôvodu invalidity (čiastočnej invalidity) alebo smrti poškodeného. Pevná suma pri smrti poškodeného patrí aj v prípadoch, keď sa nepriznali žiadne dôchodky pozostalých.

(3) Pevné sumy podľa odseku 1 patria aj v prípadoch, keď poškodení, prípadne ich pozostali nemajú nárok podľa predpisov o dôchodkovom zabezpečení alebo im také nároky nevznikli. Pokiaľ sa invalidita poškodených pre účely dôchodkového zabezpečenia nezisťuje, považuje sa za invaliditu alebo čiastočnú invaliditu taký ich dlhodobý nepriaznivý zdravotný stav vzniknutý úrazom alebo iným poškodením zdravia (§ 13 ods. 2), ktorý by u osôb v pracovnom pomere zodpovedal podmienkam invalidity alebo čiastočnej invalidity podľa predpisov o sociálnom zabezpečení.

(4) Pevná suma podľa predchádzajúcich ustanovení sa nedotýka regresných náhrad pre náklady liečebno-preventívnej starostlivosti a pre dávky nemocenského poistenia. Nepožadujú sa však náklady liečebno-preventívnej starostlivosti poskytnuté po priznaní invalidity (čiastočnej invalidity), okrem ak by išlo o náklady uvedené v ustanovení § 37 ods. 1 písm. c) poskytované pri tejto invalidite prvý raz. Takisto sa nepožaduje vyplatené pohrebné.

(5) Právoplatným priznaním alebo dobrovoľným zaplatením pevnej sumy podľa odseku 1 je prípad po regresnej stránke vybavený a na neskoršie zmeny, či už priaznivé alebo nepriaznivé, sa neprihliada. Ak však poškodený prestal byť invalidným do jedného roka po tom, čo bol uznaný invalidným, vráti sa povinnému občanovi alebo organizácii to, čo na pevnú sumu regresnej náhrady zaplatili, po odpočítaní skutočne vyplatených dávok dôchodkového zabezpečenia. Tieto účinky nemá púha zmena invalidity na čiastočnú invaliditu.

(6) Nárok na vrátenie sumy podľa predchádzajúceho odseku zaniká, ak ho občan alebo organizácia neuplatnila do 6 mesiacov po tom, čo sa výplata dôchodku poškodenému právoplatne zastavila. O tomto nároku rozhodne regresná komisia okresného národného výboru.

§ 40

Osobitnými úpravami regresných náhrad z niektorých chorôb z povolania⁷⁾ môže sa výška regresných náhrad upraviť odchylné od ustanovení § 37 až 39; aj konanie môže sa v týchto úpravách ustanoviť podľa § 11 zákona odchylné od ustanovení oddielu I.

Oddiel III Obmedzenie uplatňovania

§ 41

(1) Regresné náhrady z poškodení zdravia, z ktorých práceneschopnosť nevznikla, a z ľahkých poškodení zdravia osôb, u ktorých sa práceneschopnosť nezisťuje, sa uplatňujú

- a) proti organizáciám len vtedy, ak sa pri jednej úrazovej príhode spôsobilo poškodenie zdravia viac ako dvom osobám alebo ak ide o opakujúce sa úrazy svedčiace o nedostatku disciplíny na úseku bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci;
- b) proti občanom len vtedy, ak občan spôsobil také poškodenie zdravia úmyselne alebo síce len z nedbanlivosti, avšak opätovne v opilosti alebo inak za okolností svedčiacich o osobitnom nedostatku zmyslu pre socialistický poriadok, alebo ak spôsobil poškodenie zdravia viacerým osobám.

(2) Za ľahké poškodenie zdravia podľa odseku 1 sa považuje také poškodenie, ktoré si vyžiadalo len ambulatnú starostlivosť, a to s menej ako piatimi ošetreniami.

(3) Obmedzenie uvedené v odseku 1 sa netýka prípadov, v ktorých sa nedbalo na predpisy o uznávaní práceneschopnosti.

§ 42

(1) Regresné náhrady proti organizáciám a občanom, pokiaľ sú poistení v Štátnej poisťovni proti svojej regresnej zodpovednosti, vyporiadávajú sa bez uplatnenia na rozhodujúcom orgáne v prípadoch určených na základe dohody, ktorú uzavrie Ministerstvo zdravotníctva s Ministerstvom financií. V tejto dohode sa upravujú aj dispozície s výnosom takto vyporiadávaných regresných náhrad.

(2) Podľa osobitnej úpravy uvedenej v odseku 1 sa nevyporiadúva prírážka k regresnej náhrade podľa § 4 ods. 1 zákona.

Oddiel IV Spoločné a záverečné ustanovenia

§ 43

(1) Okresné národné výbory rozhodujú aj o regresných náhradách uplatňovaných orgánmi ministerstiev národnej obrany a vnútra, pokiaľ sa podľa § 12 zákona uplatňujú pred orgánmi národných výborov. Pritom postupujú podľa ustanovení tejto vyhlášky; rozhodovacia právomoc okresných ústavov národného zdravia sa však na tieto náhrady nevzťahuje.

(2) Na rozhodovanie o regresných náhradách uvedených v odseku 1 sú miestne príslušné orgány národných výborov, v obvode ktorých má sídlo orgán Ministerstva národnej obrany, prípadne Ministerstva vnútra, ktorý je príslušný na uplatnenie regresnej náhrady.

§ 44

Až do ustavenia regresných komisií okresných národných výborov podľa tejto vyhlášky rozhodujú regresné komisie týchto národných výborov v doterajšom zložení, najneskôr však do 30. júna 1965. Až do ustavenia regresných komisií krajských národných výborov, najneskôr do uvedenej lehoty sa použijú aj doterajšie predpisy o vybavovaní odvolaní.

§ 45

Zrušuje sa vyhláška Ministerstva zdravotníctva, Štátneho úradu sociálneho zabezpečenia a Ústrednej rady odborov č. 8/1962 Zb. o regresných náhradách.

§ 46

Táto vyhláška nadobúda účinnosť 1. májom 1965.

Prvý námestník ministra:

prof. dr. Macúch v. r.

- 1) Vládne nariadenie č. 66/1960 Zb. o úprave niektorých pomerov poslancov národných výborov a občanov zvolených za členov komisií národných výborov.
- 2) Vyhláška č. 118/1961 Zb. o registrácii pracovných úrazov a smernice Ústrednej komisie ľudovej kontroly a štatistiky "Pracovná neschopnosť a úrazovosť" č. 18 Nem. Úr./1964.
- 3) Zatiaľ len pri vazoneuróze podľa inštrukcie por. č. 24/1964 Vest. Ministerstva zdravotníctva.
- 4) Na okresných ústavoch národného zdravia t.č. podľa inštrukcie por. č. 47/1962 Vestníka Ministerstva zdravotníctva.
- 5) § 43 a 229 Tr. por.
- 6) § 4 vyhlášky č. 178/1960 Zb. o opatreniach na ochranu čistoty ovzdušia.
- 7) Naďalej zostáva v platnosti osobitná úprava pre vyporiadúvanie regresných náhrad za zaprášenie pľúc (silikóz) vydaná inštrukciou Ministerstva zdravotníctva por. č. 7/1965 Vestníka Ministerstva zdravotníctva a regresných náhrad z vazoneuróz vydaná inštrukciou Ministerstva zdravotníctva por. č. 24/1964 Vestníka Ministerstva zdravotníctva.

